

Tekniska nämnden

Kostnadsfria resor på allmän kollektivtrafik för färdtjänstresenärer samt inför ett färdtjänstkort.

Förslag till beslut

1. Tekniska nämnden beslutar att alla som är berättigade till färdtjänst åker kostnadsfritt på allmänna kommunikationer.
2. Tekniska nämnden beslutar att införa en färdtjänstlegitimation som ska uppvisas på resor med allmänna kommunikationer samt på färdtjänstresor med upphandlade fordon.

Sammanfattning

I dag reser alla som är över 80 år eller som förflyttar sig med hjälp av rollator kostnadsfritt inom den allmänna kollektivtrafiken. I färdtjänstbestämmelserna får den som är färdtjänstberättigad i dag ha med sig en ledsagare kostnadsfritt vid resor inom den allmänna kollektivtrafiken.

Alla bussar inom den allmänna kollektivtrafiken är handikappanpassade med lågt insteg och hållplatsutrop för att så många som möjligt oavsett funktionsnedsättning ska kunna nyttja trafiken. Däremot är inte alla hållplatser tillgänglighetsanpassade, men det arbetet fortskrider. I de större orterna är hållplatserna anpassade för alla resenärstyper.

Att införa gratis allmän kollektivtrafik till färdtjänstresenärer innebär ett alternativ till färdtjänstresorna där resenären även kan ta med en ledsagare kostnadsfritt.

Om den färdtjänstberättigade ska åka gratis buss i den allmänna kollektivtrafiken bör det finnas ett färdtjänstkort som legitimation för dessa resor. Färdtjänstkortet kan också användas som legitimation i de upphandlade fordonen som kör färdtjänst.

Ärendebeskrivning

Många redan i dag, av de färdtjänstberättigade, tillhör kategorin över 80 år eller använder rollator. Men det finns dock en kategori som inte gör det och där bör möjligheten finnas att använda allmänna kommunikationer gratis även för dem. Bussarna är tillgänglighetsanpassade för att kunna ta alla resenärstyper oavsett om det finns en funktionsnedsättning eller inte. Även om den färdtjänstberättigade inte alltid klarar åka med kollektivtrafiken kan det finnas dagar då de känner sig bättre och

klaras av att resa med ledsagare inom kollektivtrafiken och då bör den möjligheten finnas. Att införa gratis allmän kollektivtrafik till färdtjänstresenärer innebär ett alternativ till färdtjänstresorna där resenären även kan ta med en ledsagare kostnadsfritt.

En färdtjänstlegitimation bör finnas för att uppvisas för chauffören vid resor med den allmänna kollektivtrafiken men också för resor med upphandlade fordon för färdtjänstresor.

Kollektivtrafikenheten har gjort en studie på 20 kommuner och regioner utifrån den information som finns på hemsidan om färdtjänst. Det är flera av kommunerna och regionerna på fastlandet som erbjuder gratis kollektivtrafik till sina färdtjänstberättigade kunder, de har också ett färdtjänstkort som legitimation för dessa resor.

Myndighetsutövningen av färdtjänst styrs av Lag (1997:736) om färdtjänst samt region Gotlands färdtjänstbestämmelser. Det finns en risk att om regionen erbjuder gratis kollektivtrafik blir inte myndighetsutövningen rättssäker eftersom man inte får färdtjänsttillstånd om man klarar resa själv med allmänna kommunikationer. Men klarar den färdtjänstberättigade att åka kollektivtrafik med ledsagare så är det rättssäkert och regionen erbjuder redan i dag att ta med gratis ledsagare på allmän kollektivtrafik.

Inkomna synpunkter från Funkisam enligt nedan:

”Region Gotland lyder under FN-konventionen för mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättningar. Utifrån detta kan det inte vara godtagbart att göra förändringar i färdtjänsten enligt nedan ställda frågor.

Ingen lär motsätta sig att få åka gratis. Den synskadade/blinde och de som har beslut om ledsagare har samma behov av ledsagare oavsett om hen åker gratis eller inte. Gäller många med nedsättning, neuro, demenssjukdom och andra kognitiva svårigheter. En skillnad är väl ett en person med nedsatt fysisk förmåga, där vi har flera unga i rullstol också, inte bara är hjälpt av En ledsagare. Om förslaget inte innebär några försämringar för de som har färdtjänst innebär det att regionen ger en utökad service till de som har färdtjänst.

Införa färdtjänstlegitimation för legitimering i den allmänna kollektivtrafiken och i taxibilarna. Om vi ska införa gratis kollektivtrafik så bör vi införa en typ av legitimering för att chaufförerna ska se att rätt person nyttjar tjänsten. En rimlig förändring. Dock om dessa legitimationshandlingar blir tidsbegränsade och skall uppgraderas med vissa intervall, måste färdtjänstgivaren (Region Gotland) svara för uppdatering, så att den som åtnjuter färdtjänsten (ofta äldre funktionsnedsatta personer) inte behöver hålla reda på när och hur uppgradering skall ske. Bra förslag. Fanns ju tidigare. Ej digitalt i mobilen.”

Inkomna synpunkter från Syncentralen enligt nedan:

”Den patientgrupp vi möter på Syncentralen är knappast hjälpta av detta förslag. Som synskadad föreligger en mängd hinder för att åka allmän kollektivtrafik, det är därför de ansöker om färdtjänst. Om förslaget innebär att både den synskadade och en ledsagare får åka gratis kan det möjligen fungera, men det är generellt inget positivt förslag för vår patientgrupp.

Om vi ska införa gratis kollektivtrafik så bör vi införa en typ av legitimering för att chaufförerna ska se att rätt person nyttjar tjänsten. Alla extra moment, som att leta fram ett kort att visa fram gör det hela än mer komplicerat för den som har en

synnedstättning. Denna grupp är redan väldigt utsatt i vårt samhälle och behöver snarare få hjälp till en enklare tillvaro, inte en som mer tillkrånglad sådan.”

Bedömning

Ett bra alternativ för den färdtjänstberättigade om de klarar resa med allmänna kommunikationer tillsammans med en ledsagare. Detta innebär också en trolig resursbesparing av färdtjänstfordon om fler kan nyttja allmän kollektivtrafik.

Färdtjänstkortet behövs för att den färdtjänstberättigade ska kunna legitimera sig så att chaufförerna på allmän kollektivtrafik samt de som kör färdtjänstfordon ska veta att det är rätt person som åker i fordonet. På bussen behövs också färdtjänstkortet för att ta med sig en ledsagare gratis på bussen.

Ekonomisk konsekvens - Intäktsbortfall för resorna på den allmänna kollektivtrafiken, hur mycket det rör sig om är svårt att säga men troligtvis en mindre summa.

Kostnad för införandet av färdtjänstkort, både upphandling och tillverkning av korten kommer att tillföras Kollektivtrafikenheten. Enligt de undersökningar som gjorts behövs endast en direktupphandling d v s summan överstigen inte 700 000 kr. Hur mycket arbetstid det kommer att ta med tillverkningen et c är svårt att bedöma i dagsläget. Det beror dels på utseendet på kortet och hur stor del av tjänsten vi köper in. I dag har regionen ca 2200 färdtjänstillstånd som berörs av detta färdtjänstkort. Efter att alla har fått sitt kort så kommer det röra sig om ca 5-10 st tillverkade kort i veckan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse teknikförvaltningen 2024-05-14

Teknikförvaltningen

Patric Ramberg
Teknisk direktör

Skickas till

Regionstyrelsen